

Beszámoló az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottság 2012-es tevékenységéről

Elnök: Dr. Haszpra László, MTA doktora, Országos Meteorológiai Szolgálat

Titkár: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék

A tudományos bizottság létszáma: 21, akadémikus: 4, MTA doktora: 8, kandidátus: 7, PhD: 2.

A tudományos bizottság tagjai közül nem akadémikus közgyűlési képviselő: 2.

A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 78 akadémikus: 4, tudomány doktora: 4, MTA doktora: 11, kandidátus: 24, PhD: 35.

Az MTA MTB Albizottságai:

Agrometeorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Anda Angéla, MTA doktora, Pannon Egyetem, Georgikon Kar.

Titkár, Dr. Szalai Sándor, kandidátus, Szent István Egyetem, Környezettudományi Intézet.

Éghajlati Albizottság

Elnök: Dr. Bartholy Judit, MTA doktora, ELTE Meteorológiai Tanszék.

Titkár: Dr. Lakatos Mónika, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.

Titkár: Dr. Szintai Balázs, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.

Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Elnök: Dr. Geresdi István, MTA doktora, Pécsi Tudományegyetem, Környezettudományi Intézet.

Titkár: Dr. Ács Ferenc, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.

Légköri Erőforrás Albizottság

Elnök: Dr. Tar Károly, kandidátus, Nyíregyházi Főiskola.

Titkár: Dr. Wantuchné Dr. Dobi Ildikó, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.

MTA MTB ülései

2012. január 30. Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme

Napirendi pontok:

1. Beszámolók az Albizottságok megalakulásáról és terveiről
2. A 2012-2014. évi Meteorológiai Tudományos Napok témáinak a meghatározása
3. Tudományos előadás: Okozhatja-e az emberi eredetű vízgőz az éghajlatváltozást? – Megjegyzések Muzsnay Csaba közelmúltban megjelent tanulmányával kapcsolatban (meghívott előadó: Barcza Zoltán)
4. Egyebek

2012. június 12. Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme

Napirendi pontok:

5. A Föld plazma környezete
Előadó: Wesztergom Viktor, tudományos igazgatóhelyettes, MTA CSFK GGI
6. A 2012-es Meteorológiai Tudományos Napok előkészítése, a tervezett program ismertetése (Geresdi István)
7. Döntés a 2013-as és a 2014-es Meteorológiai Tudományos Napok témájáról a beérkezett albizottsági javaslatok alapján (Weidinger Tamás)
8. Egyebek

Az MTA MTB kiemelt rendezvénye

Meteorológiai Tudományos Napok, 2012. november 22–23., MTA Nagyterem, a rendezvény témája: „A légkörfizika és a levegőkémia a modern meteorológiában”, 18 előadás, a rendezvényt kísérő széleskörű érdeklődés (Szervező: *Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság*)

Katasztrófavédelmi Tudományos Tanács rendezvénye az MTA MTB és az ELTE Meteorológiai Tanszék közreműködésével

Szélsőséges időjárás és katasztrófavédelem, 2012. március 23., OKF földszinti tanácsterem. A hat előadás áttekintette a tématerület időjárási éghajlati és katasztrófavédelmi vonatkozásait. A rendezvény segítette az MTA MTB és a Katasztrófavédelmi Tudományos Tanács kapcsolatépítését.

Az Albizottságok rendezvényei (részben az MTA MTB közreműködésével)

Az MTA MTB öt albizottsága gazdag tudományos programot valósított meg együttműködve egyetemi tanszékekkel és tudományos társaságokkal. A rendezvények száma 17 volt, ahol az albizottsági tagok mellett részt vettek egyetemi hallgatók és fiatal kutatók is.

Agrometeorológiai Albizottság

1. MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság és a Magyar Meteorológiai Társaság Agro- és Biometeorológiai Szakbizottság közös előadó ülése, 2012 április 12., Földmérési és Távérzékelési Intézet, Budapest, előadók: 1.) Surek György (osztályvezető, FÖMI): A parlagfű monitoring. 2.) Nádor Gizella (FÖMI): A belvíz, az árvíz és az aszály megfigyelése távérzékeléssel.
2. MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság és a Pannon Egyetem Georgikon Kar Meteorológia és Vízgazdálkodás Tanszék közös előadó ülése, 2012. május 15., Keszthely. Előadó, Lantos Tamás (agrármérnök, az Ormánsági Alapítvány elnöke): Víz-visszatartás és tájhasználat-váltás az Ormánságban.

3. MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság és a Pannon Egyetem Georgikon Kar Meteorológia és Vízgazdálkodás Tanszék közös előadó ülése, 2012. június 30., Keszthely, a PE GK tanyakeresztzi Agrometeorológiai Kutatóállomása, Bemutató az Agrometeorológiai állomás kísérleti munkájáról. A tájékoztatást tartotta: Soós Gábor (tanszéki mérnök).
4. MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság és a Magyar Meteorológiai Társaság Agro- és Biometeorológiai Szakbizottság közös előadó ülése, 2012. december 4., OMSZ, Budapest. Három előadás az éghajlatváltozás halakra gyakorolt hatásairól. Először a Halászati és Öntözési Kutató Intézet (Szarvas) szakértői beszéltek az éghajlatváltozásról az agráriumban, konkrétan a halászatban, az öntözésben és a rizstermesztésben. Utána a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének munkatársai ismertették az éghajlatváltozás várt és már bizonyított hatásait a halakra, amit a hévízi törpenövésű magyar vadponty példáján szemléltettek. Végezetül, gyakorlati példaként a Balatoni Halgazdaság munkatársai egy üzem tevékenységén keresztül szemléltették az éghajlatváltozás hatásait.

Éghajlati Albizottság

5. MTA MTB Éghajlati Albizottság alakuló ülése, 2012. január 19., OMSZ. Az Albizottság programjának kialakítása, témajavaslat a Meteorológiai Tudományos Napokra.
6. MTA MTB Éghajlati, illetve Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság és az ELTE Meteorológiai Tanszék közös előadó ülése, 2012. május 23., ELTE légymányosi épülete: Albert Ruman (Republic Hydrometeorological Service of Serbia): Modeling climatic hazards using ECHAM5 model.

Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

7. MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság alakuló ülése, 2012. február 24., OMSZ, Budapest. A Munkabizottság összetételének és programjának megvitatása mellett két szakmai előadás hangzott el. Bölöni Gergely (OMSZ): Mire használható a numerikus modell előrejelzésekben rejlő bizonytalanságok ismerete? – az ALADIN modell vizsgálata. Balogh Miklós (BME): Légeköri áramlások numerikus szimulációja általános célú áramlástan megoldók segítségével.
8. MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság előadó ülése, 2012. április 13., OMSZ, Jørn Kristiansen (Norvég Meteorológiai Intézet): Weather forecasts for the general public.
9. MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság és az MMT Légekördinamikai Szakosztály közös előadó ülése, 2012. május 17., OMSZ, Szintai Balázs és Kullmann László (OMSZ): Az AROME nem-hidrosztatikus időjárás előrejelző modell fizikai parametrizációi.
10. MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság előadó ülése, 2012. május 31., OMSZ, Tóth Zoltán, Steve Albers és Yuanfu Xie (Global Systems Division, Earth System Research Laboratory National Oceanic and Atmospheric

Administration): A NOAA Lokális Skálájú Numerikus Adatasszimilációs és Előrejelzési Rendszere (LAPS).

11. MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság előadó ülése, 2012. december 11., OMSZ, 1.) Eric Bazile (Meteo-France, Toulouse, Franciaország): Overview of the NWP system at Meteo-France and perspectives for the physical parameterization, 2.) Yann Seity (Meteo-France, Toulouse, Franciaország): Overview of current developments in the AROME-France convective scale operational model.

Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

12. MTA MTB Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság előadó ülése, 2012. szeptember 22., Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar 1.) Roy Rasmussen (NCAR, Deputy Director TIIMES): High resolution simulations of seasonal snowfall in the Rocky Mountains and some implications of climate change, 2.) Gregory Thompson (NCAR/UCAR): Numerical simulation of mesoscale processes, present and future.

Légeköri Erőforrás Albizottság

13. MTA MTB Légeköri Erőforrás Albizottság alakuló ülés, 2012. január 30., OMSZ, az albizottság vezetőségének megválasztása, a hároméves program összeállítása. Tudományos előadás: Mika János (Eszterházy Károly Főiskola Földrajz Tanszék, Eger): A megújuló energiák és a klímaváltozás kölcsönhatásai.
14. MTA MTB Légeköri Erőforrás Albizottság és az MMT Nap- és Szélerenergia Szakosztályának előadó ülése, 2012. március 6., OMSZ, 1.) Nagy Zoltán (OMSZ): Globálsugárzás adatok megbízhatóságának vizsgálata, „Dimming or brightening?“, 2.) Pálffy Miklós (Solart-System Kft.): A fotovillamos napenergia-hasznosítás helyzetképe.
15. MTA MTB Légeköri Erőforrás Albizottság, a Magyar Szélerenergia Társaság és az MMT Nap- és Szélerenergia Szakosztályának előadó ülése, 2012. április 18., OMSZ, 1.) Tar Károly (Nyíregyházi Főiskola): A szélerenergia hasznosítás reális lehetősége Magyarországon. 2.) Bíróné Kircsi Andrea (Debreceni Egyetem, Meteorológiai Tanszék) és Tóth Péter (Széchenyi István Egyetem, Környezetmérnöki Tanszék, Győr): A szélerenergia hasznosítás helyzete nemzetközi kitekintéssel. 3.) Bartholy Judit (ELTE Meteorológiai Tanszék), Péliné Németh Csilla és Radics Kornélia (MH GEOSZ): A hazai szélerklíma regionális tendenciái a szélerenergia hasznosítás tükrében. 4.) Gyöngyösi András Zénó, Weidinger Tamás, Gertner Orsolya (ELTE Meteorológiai Tanszék) és Bánfalvi Károly (Netpoint Bt.): Szélerenergetikai becslések mérési adatok és modellszámítások alapján. 5.) Kádár Péter (Óbudai Egyetem, Villamosenergetikai Intézet): A szélerenergia integrálása a hálózatba.
16. MTA MTB Légeköri Erőforrás Albizottság és az MMT Nap- és Szélerenergia Szakosztályának előadó ülése, 2012. május 23. 1.) Patkós Csaba (Eszterházy Károly Főiskola Földrajz Tanszék, Eger): A Rubires program tapasztalatai az egrí kistérségben. 2.) Tóth Tamás és Kapocska László (Debreceni Egyetem): A Nap- és szélerenergia

hasznosítás társadalmi beágyazottsága a Hernád-völgyben. 3.) Munkácsy Béla (ELTE Környezet- és Tájföldrajzi Tanszék): Szemelvények a „VISION 2040 Hungary” fenntartható energia-forgatókönyv társadalomtudományi összefüggéseiből. 4.) Pálvölgyi Tamás (BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Környezetgazdaságtan Tanszék): A nemzeti energia stratégia környezeti és fenntarthatósági értékelése.

17. MTA MTB Légtörési Erőforrás Albizottság és az MMT Nap- és Szélenergia Szakosztályának előadó ülése, 2012. október 18., OMSZ, Ötvös Pál (Tiszavíz Vízerőmű Kft.): A vízenergia hasznosításának helyzete és lehetőségei Magyarországon.

Kiadványok, internet-es információk

1. Bartholy J., Bozó L. és Haszpra L. (szerk.), 2011: Klímaváltozás – 2011. Klímaszcenáriók a Kárpát-medence térségére. Magyar Tudományos Akadémia és az ELTE Meteorológiai Tanszéke, Fólium Nyomda, 281 oldal.
2. Anda, A. and Szalai, S. (guest editors), 2012: Recent Challenges in Agrometeorology in Hungary. Special Issue. Időjárás 116, Vol. 3, 173–236.
3. A Meteorológiai Tudományos Napok előadásai megtalálhatók az MTB honlapján (<http://mtb.met.hu/>). Ugyanitt az MTA MTB rendezvényeiről is tájékozódhatnak.

Elismerések, kitüntetések

MTA MTB tagjai

Haszpra László – társszerzőkkel megosztva: Norbert Gerbier-MUMM International Award, WMO 2012 (<http://qcpages.qc.cuny.edu/~cyi/award.htm>).

Haszpra László – Magyar Meteorológiai Társaság szakirodalmi nívódíja az „Atmospheric Greenhouse Gases: The Hungarian Perspective. Springer, 2011, 393 old.” Című könyv szerkesztéséért.

Horváth László – Magyar Érdemrend Lovagkereszt (Magyarország köztársasági elnöke).

Weidinger Tamás – Steiner Lajos Emlékérem, Magyar Meteorológiai Társaság.

MTA MTB-hez tartozó köztestületi tagok

Barcza Zoltán – társszerzőkkel megosztva: Norbert Gerbier-MUMM International Award, WMO 2012 (<http://qcpages.qc.cuny.edu/~cyi/award.htm>).

Koppány György – Hegyfoki Kabos Emlékérem, Magyar Meteorológiai Társaság.

Mészáros Róbert – Pro Meteorológia Emlékérem, Vidékfejlesztési Minisztérium.

Varga Zoltán – Berény Dénes Emlékdíj, Magyar Meteorológiai Társaság.

Az egyes Munkabizottságok 2012-es beszámolóit az I–V. melléklet tartalmazza.

I. melléklet. Az MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság 2012. évi beszámolója.

Elnök: Anda Angéla

Titkár: Szalai Sándor

A 2011. évhez kötődően, de már 2012-es tevékenység az Időjárásban a 2011. évi Meteorológiai Tudományos Napok néhány előadásának megjelentetése cikk formátumban (Anda, A. and Szalai, S. (guest editors), 2012: Recent Challenges in Agrometeorology in Hungary. Special Issue. Időjárás 116, Vol. 3, 173–236.).

Ahogy a tematikus szám előszavában is megjelent, az agrometeorológia nem tudta kiheverni a rendszerváltozás krízisét és az azóta bekövetkezett irányítási hibákat. Erre mutat az is, hogy a Meteorológiai Tudományos Napok előadásainak csak kisebb része került leadásra, és ebből is voltak olyanok, amelyeket a lektorok jelentősebb korrekció kérésével küldtek vissza. Ez volt az oka annak is, hogy a Meteorológiai Tudományos Napokra több külföldi vendéget hívtunk meg. Egy további következmény, amint az alábbiakban látszik, nagyon nehéz egy szervezet keretein belül elegendő szakembert megszólítani, és így az agrometeorológiai rendezvények általában több szervezet együttesével zajlottak le.

A Pannon Egyetemmel közösen az alábbi események kerültek megszervezésre:

- 1.) 2012. május 15-én Lantos Tamás, az Ormánsági Alapítvány elnöke „Víz-visszatartás és tájhasználat-váltás az Ormánságban” címmel tartott rendkívül izgalmas vitaindító előadást (1. függelék). A rendezvény felkeltette a keszthelyi civil szervezetek érdeklődését is, s a városból szép számú hallgatóság gyűlt össze (Keszthelyi Környezetvédő Egyesület, Táj és Ember Klub), melyet a helybeli hallgatók is megtiszteltek. Eredményként könyveljük el, hogy a részt vevő hallgatók közvetlenül bekapcsolódtak az Ormánságban folyó vízháztartási megfigyelésekbe, s élő munkakapcsolatok alakultak (szakdolgozatok, s egy hallgató közülük a témából PhD felvételre készül).
- 2.) 2012. július 30-án, jó időben, amikor a vegetáció „bemutatásra” legalkalmasabb záródott állapotban volt, a PE GK Meteorológia és Vízgazdálkodási Tanszéke a MTB Agrometeorológiai Albizottságával közösen látogatást szervezett a keszthelyi Agrometeorológiai Kutatóállomásra (2. függelék). A bemutatóra az apropót a marcali Önkormányzat látogatása adta, mely lehetőséget kibővítettük a helyi, illetve a közeli érdeklődők fogadásával. Az agrometeorológiai vonatkozások mellett a meteorológiai állomás működését, az adatgyűjtés-továbbítás fázisait is bemutattuk. A helyszín Keszthelyen, a Tanyakeresztben volt. Itt is örömdetes volt a fiatalok, általános iskolás és középiskolás diákok érdeklődése.

A Magyar Meteorológiai Társaság Agro- és Biometeorológiai Szakbizottságával közösen két rendezvényt szerveztünk.

- 3.) 2012. április 12-én a Földmérési és Távérzékelési Intézet munkatársai tartottak két érdekes előadást tevékenységükről, bemutattva azok hasznosíthatóságát az agrometeorológiai gyakorlatban. Az első előadás a parlagfű-távérzékelésről szólt, amit

Surek György osztályvezető tartott. A parlagfű monitoring nehézségei miatt a távérzékelés szerepe jelentős, s akár döntő is lehet a komoly károkat (egészségügyi kiadások) okozó növény megfigyelésében. A másik előadást Nádor Gizella tartotta a belvíz, az árvíz és az aszály megfigyelésekről. Mivel e természeti csapások a mezőgazdaság legjelentősebb károkozói (a jégesóval és a faggyal együtt), ezért a kifejlesztett távérzékelési módszerek alkalmazásának is nagy hatása lehet, különösen, ha figyelembe vesszük a készülő kárenyhítési tevékenységeket.

4.) 2012. december 4-én az éghajlatváltozás halakra gyakorolt hatásaival foglalkozott három előadás. Először a Halászati és Öntözési Kutató Intézet (Szarvas) szakértői beszéltek az éghajlatváltozásról az agráriumban, konkrétan a halászatban, öntözésben és a rizstermesztésben. Utána a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének vezetője ismertette az éghajlatváltozás várt és már bizonyított hatásait a halakra, majd a tanszéki munkatársak a hévízi törpenövésű magyar vadponty példáján szemléltették az elhangzottakat. Végezetül a Balatoni Halgazdaság üzemi tevékenységén keresztül – egy gyakorlati példaként – bemutatták az éghajlatváltozás (változékonyság) gazdálkodásra gyakorolt hatásait.

Az Albizottság az alakuló ülésén elhatározott munkaterv szerint az alábbi tevékenységeket szeretné a 2013-as évben elvégezni:

- Tőkei László meghívta a Munkabizottságot a Corvinus Egyetemre a most záruló TÁMOP projektjének bemutatására.
- Lakatos László nevében Szél János hívta meg az Albizottságot a Debreceni Egyetem Agrárcentrumába, hogy bemutassa az ott zajló „Mikroklíma módosítás gyümölcsösökben” témakörben folyó tevékenységét.

Anda Angéla
elnök

Szalai Sándor
titkár

I. függelék. Meghívó az MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság rendezvényére.

Meghívó

az MTB Agrometeorológiai Albizottsága
és a PE GK Meteorológia és Vízgazdálkodás
Tanszéke

**„VÍZ-VISSZATARTÁS ÉS TÁJHASZNÁLAT-
VÁLTÁS AZ ORMÁNSÁGBAN”**

címmel előadó ülést tart.

**Meghívott előadó:
LANTOS TAMÁS agrármérnök
az Ormánsági Alapítvány elnöke**

**Helye és ideje: PE GK Keszthely, Festetics út
71/D**

**D/7. Szeminárium
2012. május 15. 11.00 óra**

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Meghívó

**a PE GK Meteorológia és Vízgazdálkodás
Tanszéke
és az MTB Agrometeorológiai Albizottsága**

**2012. július 30.-án bemutatja az
Agrometeorológiai Kutatóállomáson folyó
kísérleteit.**

**A helyszín: a PE GK tanyakeresztii
Agrometeorológiai Kutatóállomása
(Fenekpusztai út, a MOL kutat követő első
leágazás jobbra)**

Tájékoztatást tart: Soós Gábor tanszéki mérnök

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

II. melléklet. Az MTA MTB Éghajlati Albizottság 2012. évi beszámolója.

Elnök: Bartholy Judit

Titkár: Lakatos Mónika

Az Albizottság létszáma: 46

2012-ben az MTA MTB Éghajlati Albizottság két rendezvényt tartott: az alakuló ülést januárjában és egy előadó ülést májusban.

Dátum: 2012. január 19. 14.00., helyszín OMSZ.

Napirend:

- Köszöntés.
- A munkabizottság újraalakítása, bemutatkozás, javaslatok további résztvevők felkérésére.
- Beszámoló az előző ciklus fontosabb eseményeiről.
- Beszámoló az MTB 2011. december 9-i üléséről.
- A Meteorológiai Tudományos Napok eddigi témáinak áttekintése, esetleges javaslat Meteorológiai Tudományos Napok témájára az elkövetkező 3 évben (Múlt, jelen, jövő).
- További tervek: rendezvények.
- Egyebek.

Egy előadó ülést szerveztünk közösen az ELTE Meteorológiai Tanszékével és az MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottságával.

Időpont: 2012. május 23. (szerda), 11.00.

Helyszín: ELTE Meteorológiai Tanszék, Tanszéki Tanácsterem
1117 Budapest Pázmány Péter sétány 1/A. 6. emelet 6.113.

Előadó: Albert Ruman (Republic Hydrometeorological Service of Serbia)

Az előadás címe: Modeling climatic hazards using ECHAM5 model

Javaslatot nyújtottunk be az MTB felé a 2014-es Meteorológiai Tudományos Napok programjára. A javasolt téma az éghajlatváltozás. Az MTA MTB a 2013. január 29-én tartott ülésén egyhangú szavazással elfogadta a javaslatot és megbízta az Éghajlati Albizottságot a rendezvény megszervezésével.

Budapest, 2013. február 8.

Összeállította: Lakatos Mónika titkár

III. melléklet. Az MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság 2012. évi beszámolója.

Elnök: Weidinger Tamás

Titkár: Szintai Balázs

A 2012-es évben az albizottság az alakuló ülésen, előadó üléseken valamint e-mailen tartotta a kapcsolatot a tagtársakkal. Minden meghívó felkerült az MTA MTB honlapjára. Rendezvényeink az alábbiak voltak:

1.) Az Albizottság 2012. február 24-én tartotta alakuló ülését az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) épületében. Az ülésen megvitattuk az Albizottság újjáalakulásával kapcsolatos kérdéseket, nevezetesen a névválasztást, a tagtársak személyét, valamint az Albizottság hároméves munkatervét. Az alakuló ülésen két szakmai előadás is elhangzott:

Böloni Gergely (OMSZ): Mire használható a numerikus modell előrejelzésekben rejlő bizonytalanságok ismerete? - az ALADIN modell vizsgálata.

Balogh Miklós (BME): Légeköri áramlások numerikus szimulációja általános célú áramlástani megoldók segítségével.

2.) 2012. április 13-án előadó ülést tartottunk az OMSZ épületében. Az ülésen Jørn Kristiansen a Norvég Meteorológiai Intézet munkatársa tartott előadást „yr.no – weather forecasts for the general public” címmel, amelyben bemutatta a Norvég Meteorológiai Intézet előrejelzési portálját, valamint az ahhoz kapcsolódó fejlesztéseket, amelyek igen népszerűek a lakosság körében.

3.) 2012. május 17-én előadó ülést tartottunk a Magyar Meteorológiai Társaság Légekördinamikai Szakosztályával közösen az OMSZ épületében. Az ülésen Szintai Balázs és Kullmann László, az OMSZ munkatársai „Az AROME nem-hidrosztatikus időjárás előrejelző modell fizikai parametizációi” címmel tartottak előadást.

4.) 2012. május 23-án előadó ülést tartottunk az ELTE Meteorológiai Tanszékével és az MTA MTB Éghajlati Albizottságával közösen az ELTE-n. Az ülésen Albert Ruman a Szerbiai Hidrometeorológiai Szolgálat munkatársa tartott előadást „Modeling climatic hazards using ECHAM5 model” címmel.

5.) 2012. május 31-én előadó ülést tartottunk az OMSZ épületében. Az ülésen Tóth Zoltán a NOAA munkatársa tartott előadást „A NOAA Lokális Skálájú Numerikus Adatasszimilációs és Előrejelzési Rendszere (LAPS)” címmel.

6.) 2012. december 11-én előadó ülést tartottunk az OMSZ épületében. Az ülésen két Franciaországból (Meteo-France) érkezett kolléga tartott előadást az OMSZ-ban is alkalmazott ALADIN/AROME numerikus időjárás előrejelző modellecsaládról:

Eric Bazile (Meteo-France): Overview of the NWP system at Meteo-France and perspectives for the physical parameterization.

Yann Seity (Meteo-France): Overview of current developments in the AROME-France convective scale operational model.

A 2013-as év legfontosabb feladata a Meteorológiai Tudományos Napok megszervezése lesz (2013. november 21–22. MTA Nagyterem). A rendezvény témáját „*Veszélyes időjárási folyamatok és társadalmi hatásuk*” és tematikáját egyhangúan elfogadta az MTA MTB 2013. január 29-i ülésén.

Terveink között szerepelnek további előadó ülések. Törekszünk a fiatal hazai kutatók bevonására a munkába, illetve az OMSZ és az egyetemi szféra külföldi vendégeinek is lehetőséget biztosítunk szakmai előadások tartására.

A következő előadó ülésünket 2013. február 14-én rendezzük „A numerikus prognosztika és a szinoptikus meteorológia kapcsolata” címmel az OMSZ-ban, ahol négy előadás hangzik majd el.

Budapest, 2013. február 6.

Összeállította: Szintai Balázs titkár

IV. melléklet. Az MTA MTB Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság 2012. évi beszámolója.

Elnök: Geresdi István

Titkár: Ács Ferenc

2012-ben az Albizottság legfontosabb feladata a 38. Meteorológiai Tudományos Napok megszervezése volt. A tudományos napokat „*A légkörfizika és a levegőkémia a modern meteorológiában*” címmel rendeztük meg 2012. november 22-én és 23-án az MTA Székházában. A két nap alatt összesen 18 előadás hangzott el. Nyolc előadás volt a légkörfizika és tíz előadás a levegőkémia témaköréből. A meghívottak listáját úgy állítottuk össze, hogy minden fontosabb hazai tudományos műhely bemutatkozási lehetőséget kapott.

Az MTA Nagytermében tartott előadássorozat első napján 120 felett volt a résztvevők száma, köztük szép számmal egyetemisták és PhD hallgatók. A második nap délelőttjén is nagy érdeklődés mellett (70–90 fő) folytatódott a rendezvény. Az előadók között voltak fiatal kutatók és PhD hallgatók.

Az Albizottság egy előadó ülést szervezett 2012. szeptember 22-én a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karán. Itt két előadás hangzott el:

Roy Rasmussen (NCAR, Deputy Director TIIMES): High resolution simulations of seasonal snowfall in the Rocky Mountains and some implications of climate change.

Gregory Thompson (NCAR/UCAR): Numerical simulation of mesoscale processes, present and future.

A 2013-as évre vonatkozó terv: előadó ülések szervezése az Albizottsághoz tartozó PhD hallgató számára – a készülő doktori munkák bemutatása.

Budapest, 2013. február 4.

Összeállította: Ács Ferenc titkár

V. melléklet. Az MTA MTB Léggöri Erőforrás Albizottság 2012. évi beszámolója.

Elnök: Tar Károly

Titkár: Wantuchné Dobi Ildikó

Az év folyamán öt tematikus előadó ülés keretében tizenhárom színvonalas előadásban kaptunk áttekintést a napenergia, a szélerergia és a vízenergia hasznosításáról, az aktuális kutatási eredményekről, továbbá társadalmi hatásokról és a klímaváltozással kapcsolatos összefüggéseikről. Az előadók számos megfontolandó javaslatot is felvetettek az Albizottság számára. Egyebek közt az oktatási és demonstrációs rendszerek fejlesztésébe lehetne hasznos szerepe. Felvetődött, hogy a bioenergia éghajlati feltételeivel szintén érdemes lenne foglalkozni. Célszerű lenne áttekinteni a napenergia témakörben a PV (fotovillamos) fejlesztések nagyarányú növekedéséhez kapcsolódó meteorológiai feladatokat is.

A hallgatóság létszáma 20 és 50 fő között változott az egyes rendezvényeken. A résztvevők között jelentős arányban voltak nem meteorológus szakemberek. Minden meghívó felkerült az MTB és MMT honlapokra, az előadások az MMT honlapján érhetők el (<http://www.mettars.hu/rendezvenyek/eloadasok/>).

- 1.) 2012. január 30.: alakuló és előadó ülés. Mika János (Eszterházy Károly Főiskola Földrajz Tanszék, Eger): A megújuló energiák és a klímaváltozás kölcsönhatásai c. előadása.
- 2.) 2012. március 6.: Előadó ülés napenergia témában, a Léggöri Erőforrás Albizottság (LEA), az MMT Nap- és Szélerergia Szakosztálya és a Magyar Napenergia Társaság közös rendezvénye.
Nagy Zoltán (OMSZ): Globálsugárzás adatok megbízhatóságának vizsgálata „Dimming or brightening?”
Pálffy Miklós (Solart-System Kft.): A fotovillamos napenergia-hasznosítás helyzetképe.
- 3.) 2012. április 18.: Előadó ülés. A szélerergia Magyarországon. LEA közös rendezvénye az MMT Nap- és Szélerergia Szakosztályával, továbbá a Magyar Szélerergia Társasággal).
Tar Károly (Nyíregyházi Főiskola): A szélerergia hasznosítás reális lehetősége Magyarországon.
Bíróné Kircsi (Debreceni Egyetem, Meteorológiai Tanszék) és Tóth Péter (Széchenyi István Egyetem, Környezetmérnöki Tanszék, Győr): A szélerergia hasznosítás nemzetközi kitekintéssel.
Bartholy Judit (ELTE Meteorológiai Tanszék), Péliné Németh Csilla és Radics Kornélia (MH GEOSZ): A hazai szélerklíma regionális tendenciái a szélerergia-hasznosítás tükrében.
Gyöngyösi András Zénó, Weidinger Tamás, Gertner Orsolya (ELTE Meteorológiai Tanszék) és Bánfalvi Károly (Netpoint Bt.): Szélergetikai becslések mérési adatok és modell számítások alapján.

Kádár Péter (Óbudai Egyetem, Villamosenergetikai Intézet): A szélenergia integrálása a hálózatba.

4.) 2012. május 23.: Előadó ülés. Társadalmi aspektusok. Közös rendezvény az MMT Nap- és Szélenergia Szakosztályával.

Patkós Csaba (Eszterházy Károly Főiskola Földrajz Tanszék, Eger): A RUBIRES program tapasztalatai az egri kistérségben.

Tóth Tamás és Kapocska László (Debreceni Egyetem): A nap- és szélenergia hasznosítás társadalmi támogatottsága a Hernád-völgyben.

Munkácsy Béla (ELTE Környezet- és Tájföldrajzi Tanszék): Szemelvények a Vision 2040 Hungary fenntartható energia-forгатókönyv társadalomtudományi összefüggéseiből.

Pálvölgyi Tamás (BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Környezet-gazdaságtan Tanszék): A NEMZETI Energia stratégia környezeti és fenntarthatósági értékelése.

5.) 2012. október 18.: Előadó ülés. Ötvös Pál (Tiszavíz Vízerőmű Kft.): A vízenergia hasznosításának helyzete és lehetőségei Magyarországon.

2013-as tervek: az előadó ülések mellett két rendezvényt tervezünk:

- Első Magyar Energiameteorológiai Nap,
- III. Környezet és energia konferencia (Debrecen, közös rendezvény a DAB Megújuló Energetikai Munkabizottságával).

Budapest – Nyíregyháza, 2013. február 8.

Tar Károly és Wantuchné Dobi Ildikó